10/05/2023

Αρχιεπισκοπή Αχρίδος: Ένας χρόνος μετά την αποκατάσταση – Οι ενστάσεις και οι διαπραγματεύσεις για το επόμενο βήμα

/ Επικαιρότητα

Ένα έτος από την αποκατάσταση και την επαναφορά στην κανονική τάξη της Αρχιεπισκοπής Αχρίδος συμπληρώθηκε χθες, 9 Μαΐου.

Του Νικολάου Ζαΐμη

Πέρασαν 365 ημέρες από την ιστορική απόφαση της Αγίας και Ιεράς Συνόδου του Οικουμενικού Πατριαρχείου για την επαναφορά σε λειτουργική και κανονική ενότητα και η τοπική Εκκλησία της γειτονικής χώρας των Σκοπίων, η οποία για περίπου 55 χρόνια (από το 1967) τελούσε υπό σχίσμα, έχει γίνει αποδεκτή στον Πανορθόδοξο κόσμο, με το

σύνολο των Πατριαρχείων και των Αυτοκεφάλων Εκκλησιών να χαιρετίζουν την απόφαση.

Οικουμενικός Πατριάρχης και Αρχιεπίσκοπος Αχρίδος Στέφανος συλλειτουργούν στο Φανάρι (Φωτο: Νίκος Παπαχρήστου)

Από εκείνη την ημέρα και έκτοτε η Αρχιεπισκοπή Αχρίδος ζει τη δική της ανάσταση καθώς οι σχέσεις με το Πατριαρχείο Σερβίας αποκαταστάθηκαν, **ο Αρχιεπίσκοπος Αχρίδος κ. Στέφανος** έλαβε από τα χέρια του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου της Συνοδική Πράξη για την αποκατάσταση της ευχαριστιακής ενότητας, Ιεράρχες της Αρχιεπισκοπής συλλειτουργούν με Ιεράρχες άλλων Εκκλησιών, ενώ το επόμενο στάδιο που προσδοκά η Αρχιεπισκοπή είναι η χορήγηση Τόμου Αυτοκεφαλίας από το Οικουμενικό Πατριαρχείο. Όπως τόνισε πριν ένα μήνα από την Ίμβρο ο Οικουμενικός Πατριάρχης οι διαπραγματεύσεις για την αυτοκεφαλία, υπό προϋποθέσεις, είναι σε καλό δρόμο, ωστόσο υπάρχει ακόμη δρόμος καθώς υπάρχουν ζητήματα που εκκρεμούν ακόμη με κυρίαρχο αυτό του ονόματος.

Το όνομα και οι ενστάσεις

Σύμφωνα με την απόφαση του Οικουμενικού Πατριαρχείου η Εκκλησία των Σκοπίων έγινε δεκτή υπό την παλαιό εκκλησιαστικό όνομα **“Αρχιεπισκοπή Αχρίδος”**, με το οποίο πραγματικά αναγνωρίστηκε χιλιετή συνέχεια της τοπικά οργανωμένης εκκλησιαστικής ζωής σε αυτές τις περιοχές από τα χρόνια της ιδρύσεως της Αρχιεπισκοπής. “**Ἀναγνωρίζει ὡς ὄνομα τῆς Ἐκκλησίας ταύτης τό “Ἀχρίδος” (νοουμένης τῆς περιοχῆς τῆς δικαιοδοσίας αὐτῆς μόνον ἐντός τῶν ὁρίων τῆς ἐπικρατείας τοῦ κράτους τῆς Βορείου Μακεδονίας), ὡς ὑπεσχέθη ἐγγράφως πρός τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον καί ὁ Προκαθήμενος αὐτῆς, ἀποκλείουσα τόν ὅρον “Μακεδονική”καί οἰοδήτι ἄλλο παράγωγον τῆς λέξεως “Μακεδονία”,** ανέφερε το ανακοινωθέν της Αγίας και Ιεράς Συνόδου και παρέπεμπε στην επίλυση των διοικητικών εκκρεμοτήτων με το **Πατριαρχείο Σερβίας**.

Πατριάρχης Σερβίας και Αρχιεπίσκοπος Αχρίδος συλλειτουργούν μετά από μισό και πλέον αιώνα

Ωστόσο, ένα χρόνο μετά, ο όρος **“Μακεδονική Εκκλησία”** χρησιμοποιείται καθώς η Αρχιεπισκοπή Αχρίδος αποκαλείται, κυρίως από τις σλαβικές εκκλησίες, ως “Ορθόδοξη Μακεδονική Εκκλησία-Αρχιεπισκοπή Οχρίδος”. Στον χαιρετισμό της απόφασης επιφυλάξεις για το ζήτημα του ονόματος έχουν εκφράσει κυρίως δύο Εκκλησίες. Της Ελλάδος και της Βουλγαρίας.

Συγκεκριμένα, **η Εκκλησία της Ελλάδος** είχε τοποθετηθεί άμεσα μετά την αναγνώριση από το Οικουμενικό Πατριαρχείο χαιρετίζοντας την απόφαση, διατηρώντας ωστόσο τις επιφυλάξεις της για την αναφορά του Πατριαρχείου Σερβίας για “Αρχιεπισκοπή Οχρίδας – Μακεδονική Εκκλησία”. Στη σε συνεδρίαση της ΔΙΣ της 165ης Συνοδικής Περιόδου για το μήνα Ιούνιο του 2022 είχε εκφράσει τις επιφυλάξεις για: α) την χρήση του όρου «Μακεδονική Ορθόδοξος Εκκλησία», αποδιδομένου υπό της Εκκλησίας της Σερβίας στην Εκκλησία της Αχρίδος, β) την μνημόνευση «Διασποράς» της Εκκλησίας της Αχρίδος και γ) τυχόν χορήγηση Αυτοκεφαλίας υπό του Πατριαρχείου Σερβίας, εφ’ όσον το μόνο αρμόδιο για την χορήγηση Αυτοκεφαλίας τυγχάνει το Πάνσεπτο Οικουμενικό Πατριαρχείο.

Το Πατριαρχείο Βουλγαρίας από την πλευρά του ακολούθησε άλλο δρόμο. Αναγνωρίζει την Εκκλησία με την ονομασία **“Ορθόδοξη Εκκλησία της Δημοκρατίας της Βορείου Μακεδονίας”,** εωσότου επιλυθεί οριστικά το ζήτημα οπότε και αναμένει Πανορθόδοξη Σύνοδο για να λάβει τις τελικές του αποφάσεις.

Βούλγαροι και Σκοπιανοί Επίσκοποι συλλειτούργησαν στην Φιλιππούπολη, μετά από 55 χρόνια

Ο πόθος της “Αυτοκεφαλίας” και τα σημαντικά βήματα

Όσο το θέμα του ονόματος συνεχίζει να βάζει ερωτηματικά οι συζητήσεις για την χορήγηση του Τόμου Αυτοκεφαλίας από το Οικουμενικό Πατριαρχείο συνεχίζονται. Τόσο η εκκλησιαστική αρχή των Σκοπίων όσο και οι πολιτικοί παράγοντες επιθυμούν την άμεση χορήγηση. Ωστόσο, αυτή όπως όλα δείχνουν θα γίνει σε πλήρη αξιολόγηση της όλης κατάστασης και πάντοτε υπό τις προϋποθέσεις που έχουν τεθεί. Άλλωστε όπως είχε τονίσει και ο Οικουμενικός Πατριάρχης η από εδώ και στο εξής πορεία της Εκκλησίας αυτής θα εξαρτηθεί από την στάση την οποία η ίδια θα κρατήσει.

Το μεγάλο στοίχημα του απεγκλωβισμού από την απομόνωση που είχε τεθεί η Εκκλησία αυτή για 55 χρόνια κερδήθηκε χάρη στις ενέργειες του Οικουμενικού Πατριαρχείου για την έκβαση και στην καλή θέληση που έδιωξε τα σύννεφα των συγκρούσεων του παρελθόντος. Μένει να ρυθμιστούν και οι λεπτομέρειες οι οποίες θα οδηγήσουν στην “εκδίωξη” των ερωτηματικών που τίθενται σχετικά με την ονομασία. Όπως αναφέρουν καλοί γνώστες του ζητήματος στο ope.gr αυτό που πρέπει να κρατάμε όλο αυτό τον ένα χρόνο των εξελίξεων είναι τα σημαντικά έως αλματώδη βήματα που έγιναν για να φτάσουμε στο σημείο που έχουμε φτάσει.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης με κληρικούς της Αρχιεπισκοπής Αχρίδος στην Ίμβρο (Φωτο: Νίκος Παπαχρήστου)

Διαβάστε επίσης:

Σκόπια: Έρχεται μήνας εξελίξεων για την Αρχιεπισκοπή Αχρίδος

Οικουμενικός Πατριάρχης: Σε καλό δρόμο οι διαπραγματεύσεις για τη χορήγηση Αυτοκεφαλίας στην Αρχιεπισκοπή Αχρίδος – Συνεχίζονται οι διαπραγματεύσεις

Κεντρική φωτογραφία: Οικουμενικό Πατριαρχείο/ Νίκος Παπαχρήστου